

**МОНГОЛ УЛСЫН
АНАГААХЫН ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ҮНДЭСНИЙ ИХ СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРЛЫН ТУШААЛ**

2021 оны 04 сарын 28 өдөр

Дугаар A/92

Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

АШУУИС-ийн Эрдмийн зөвлөлийн үйл ажиллагааны журмын 3.2.2 дахь заалт, 3.4 дэх заалт, Эрдмийн зөвлөлийн тэргүүлэгчдийн хуралдааны 2021 оны 4 дүгээр сарын 27-ны өдрийн 21/02/01, 21/02/02 тоот тогтоолыг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “АШУУИС-ийн “Судалгааны ёс зүйн хяналтын хорооны үйл ажиллагааны журам”-ыг нэгдүгээр хавсралтаар, “АШУУИС-ийн Нэр томъёоны зөвлөлийн үйл ажиллагааны журам”-ыг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Энэ тушаал батлагдсантай холбогдуулан 2017 оны 1 дүгээр сарын 23-ны өдрийн А/10 тоот тушаалыг хүчингүйд тооцсугай.

3. Журмыг 2021 оны 4 дүгээр сарын 28-ны өдрөөс эхлэн мөрдлөг болгож ажиллахыг АШУУИС-ийн Судалгааны ёс зүйн хяналтын хорооны дарга (С.Энэбиш), АШУУИС-ийн Нэр томъёоны зөвлөлийн дарга (Н.Сүмбэрзул) нарт тус тус үүрэг болгосугай.

4. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Эрдэм шинжилгээ, гадаад харилцаа хариуцсан дэд захирал (Б.Дамдиндорж)-д даалгасугай.

ЗАХИРЛЫН
ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Н.ХҮРЭЛБААТАР

3350210092

АШУУИС-ийн захирлын
2021 оны 04 дугаар сарын 28 өдрийн
А/112 тушаалын нэгдүгээр хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН АНАГААХЫН ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ҮНДЭСНИЙ ИХ СУРГУУЛИЙН СУДАЛГААНЫ ЁС ЗҮЙН ХЯНАЛТЫН ХОРООНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1. Энэхүү журмаар Анагаахын Шинжлэх Ухааны Үндэсний их сургуулийн (цаашид АШУУИС гэх) Судалгааны ёс зүйн хяналтын хорооны (цаашид СЕЗХХ гэх) бүтэц зохион байгуулалт, бүрэлдэхүүн, үйл ажиллагааг зохицуулна.
- 1.2. АШУУИС -ийн СЕЗХХ нь судалгааны ёс зүйн талаарх олон улсын баримт бичиг, Монгол улсын Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 26.1 дүгээр заалт, Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны 5-р сарын 30-ны өдрийн А/217 дугаар тушаалыг мөрдлөг болгон АШУУИС-д хэрэгжиж буй эрдэм шинжилгээ судалгааны ажлын ёс зүйтэй холбоотой асуудлыг хэлэлцэн шийдвэрлэж, хэм хэмжээг мөрдүүлж, болзошгүй эрсдэлээс сэргийлэх үйл ажиллагаа явуулна.
- 1.3. СЕЗХХ-ны үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хурал байна.

Хоёр. Судалгааны ёс зүйн хяналтын хорооны бүтэц, зохион байгуулалт, бүрэлдэхүүн

- 2.1. Хороог багш, судлаач, эмч, эмнэл зүйн мэргэжилтэн, хуульч, шашны төлөөллийг оролцуулсан, хүйсний тэгш байдлыг харгалзсан 11 гишүүдтэйгээр бүрдүүлж, АШУУИС-ийн захирлын тушаалаар байгуулна.
- 2.2. Хороо нь дарга, нарийн бичгийн дарга, санал өгөх эрхтэй гишүүдээс бүрдэнэ.
- 2.3. Хорооны гишүүдийн гуч хүртэл хувийг 2 жил тутамд шинэчлэн батална.
- 2.4. Хороо нь АШУУИС-ийн <http://mnums.edu.mn> сайтад танилцуулга хуудастай байна.
- 2.5. Хороо нь албан маягттай, албан Е-мэйл хаягтай байна.

Гурав. Судалгааны ёс зүйн хяналтын хорооны үйл ажиллагаа

- 3.1. АШУУИС-д хэрэгжиж байгаа эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын арга аргачлалын ёс зүйн асуудлыг хэлэлцэж, судалгаа хийх ёс зүйн зөвшөөрөл олгоно.
- 3.2. Хамтын ажиллагаатай гадаадын их сургууль, эрдэм шинжилгээний байгууллага, олон улсын байгууллагын хамтарсан төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэхэд судалгааны ёс зүйн зөвшөөрөл олгоно.
- 3.3. АШУУИС-д болон хамтын ажиллагаатай гадаадын их сургууль, эрдэм шинжилгээний байгууллага, олон улсын байгууллагад хэрэгжүүлсэн эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын гүйцэтгэлийн ёс зүйн асуудлыг хэлэлцэж дүгнэлт гаргана.
- 3.4. Судалгааны ажлын ёс зүйн чиглэлээр сургалт зохион байгуулж, ёс зүйн зөвлөгөө өгнө.
- 3.5. Судалгааны ёс зүйн хяналтын хороонд материал хүлээн авах, шийдвэрлэх.
 - 3.5.1. Зөвшөөрөл олгох. Бичиг баримтыг (хавсралт 1.) сар бүрийн гуравдахь долоо хоногийн Мягмар гарагийн 17.00 цаг хүртэл цахим (<http://mnums.edu.mn>) хуудсаар бүртгэн irb.group@mnums.edu.mn хаягаар хүлээн авна.
 - 3.5.2. Дүгнэлт гаргах. Бичиг баримтыг (хавсралт 2.) сар бүрийн гуравдахь долоо хоногийн Мягмар гарагийн 17.00 цаг хүртэл цахимаар (<http://mnums.edu.mn>) хуудсаар бүртгэн irb.group@mnums.edu.mn хаягаар хүлээн авна.
 - 3.5.3. Бүрдүүлсэн материал шаардлага хангаагүй тохиолдолд хэлэлцүүлгийг хойшлуулна.
 - 3.5.4. Дүгнэлт гаргасан гишүүн СЕЗХХ-ны хурал дээр дүгнэлтээ гишүүдэд танилцуулан хэлэлцүүлнэ.

3.5.5. Хурлын тогтоол. Хэлэлцэгдсэн ажлуудад дугаар бүхий зөвшөөрөл ба дүгнэлт олгож хурлын шийдвэрийг хурал болсоноос хойш 7 хоногийн дараа цахим (<http://mnums.edu.mn>) хуудсанд байршуулна.

3.6. СЕЗХХ нь тухайн хорооны үйл ажиллагаатай холбоотой санал, гомдлыг нарийн бичгийн дарга (<http://mnums.edu.mn>) цахим хуудсанд буй хаягаар цахимаар болон цаасан хэлбэрээр хүлээн авч 1 сарын дотор хурлаар хэлэлцэн шийдвэрлэж, СЕЗХХ-ны хурал дээр дарга танилцуулна.

Дөрөв. Судалгааны ёс зүйн хяналтын хорооны дарга, нарийн бичгийн дарга, гишүүний эрх, үүрэг, ёс зүйн хэм хэмжээ

4.1. Даргын эрх, үүрэг

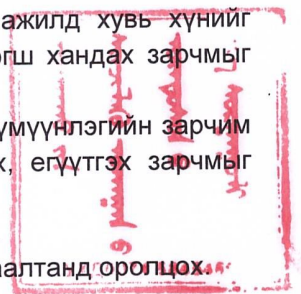
- 4.1.1. Хурлыг удирдах.
- 4.1.2. Ээлжит бус хурлыг зарлах.
- 4.1.3. Хэлэлцэх материалын ёс зүйн эрсдлийн түвшинг тодорхойлох.
- 4.1.4. Дүгнэлт гаргах шинжээч гишүүнийг томилох.
- 4.1.5. Хурлын шийдвэрийн биелэлтэд хяналт тавих.
- 4.1.6. СЕЗХХ-ны гишүүдийг үүргээ биелүүлээгүй, ёс зүйн хэм хэмжээ зөрчсөн тохиолдолд чөлөөлөх саналыг АШУУИС-ийн захиралд хүргэх.
- 4.1.7. СЕЗХХ-ны хурлын тогтоолд гарын үсэг зурж баталгаажуулах.

4.2. СЕЗХХ-ны нарийн бичгийн даргын эрх, үүрэг

- 4.2.1. Дүгнэлт гаргах шинжээч гишүүнийг даргад санал болгон танилцуулах.
- 4.2.2. СЕЗХХ-ны хурлын бэлтгэлийг хангаж ёс зүйн зөвшөөрөл авах болон дүгнэлт гаргах материалыг нийт гишүүдэд хурал эхлэхээс 3-аас доошгүй хоногийн өмнө цахим хэлбэрээр хүргүүлсэн байна.
- 4.2.3. СЕЗХХ-ны хурлын шийдвэрийн дагуу тогтоолыг АШУУИС-ийн <http://mnums.edu.mn> сайтад байршуулах.
- 4.2.4. СЕЗХХ-ны тогтоолын хувийг архивлан хадгална.

4.3. СЕЗХХ-ны гишүүний эрх, үүрэг

- 4.3.1. Хорооны үйл ажиллагааны талаар болон хэлэлцэж буй асуудлын талаар хуралд санал хэлэх.
- 4.3.2. Судлаачдын судалгааны ажлыг эхлүүлэх зөвшөөрөл олгох, хянах, ёс зүйн шаардлага хангаагүй судалгааны ажлыг түтгэлзүүлэх, зогсоох, дүгнэлт гаргах санал оруулан шийдвэрлүүлэх.
- 4.3.3. АШУУИС-д хэрэгжиж байгаа эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил, төсөл, хөтөлбөртэй танилцаж хуралд санал оруулах.
- 4.3.4. Шаардлагатай тохиолдолд судлаач, судалгааны багаас нэмэлт мэдээлэл авах.
- 4.3.5. Хорооны гишүүнээс татгалзах.
- 4.3.6. АШУУИС дээр хэрэгжиж буй багш, судлаачдын судалгааны ажилд ёс зүйн холбогдолтой алдаа, дутагдал гарахаас сэргийлэх зөвлөмж өгөх.
- 4.3.7. Хүнтэй холбоотой бүхий л эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажилд хувь хүнийг хүндэтгэх, эрхийг дээдлэх, үр ашигтай, хор хөнөөлгүй байх, тэгш хандах зарчмыг мөрдүүлэх.
- 4.3.8. Туршилтын амьтны амьдрах орчин аюулгүй байдлыг ханган, хүмүүнлэгийн зарчим баримтлан амьтныг зовоохгүй, тарчлаахгүйгээр судалгаа хийх, егүүтгэх зарчмыг мөрдүүлэх.
- 4.3.9. Хорооноос өгсөн үүрэг даалгаврыг цаг хугацаанд нь биелүүлэх.
- 4.3.10. Хэлэлцэж буй асуудлаар ашиг сонирхолгүй гишүүн санал хураалтанд оролцох.

4.3.11. Хуралд оролцох боломжгүй тухайгаа хурал болохоос нэг хоногийн өмнө дарга буюу нарийн бичгийн даргад мэдэгдэх.

4.3.12. Хорооны хурлын хамтын шийдвэрийг мөрдөх.

4.4. СЕЗХХ-ны гишүүдийн ёс зүйн хэм хэмжээ

4.4.1. Хуулийг дээдэлж, олон улсын болон үндэсний хэмжээнд судалгааны ёсзүйн чиглэлээр гарсан баримт бичиг, журмыг мөрдлөг болгон, ёс зүйн алдаа гаргахгүй байх.

4.4.2. Бие даасан хараат бус байх.

4.4.3. СЕЗХХ-ны хурлын ирцийн гуравны нэгийг хүндэтгэх шалтгаангүйгээр тасалсан, гишүүний үүргийг биелүүлээгүй тохиолдолд СЕЗХХ-ны гишүүнээс чөлөөлөх саналыг АШУҮИС-ийн захиралд хүргэх.

Тав. Судалгааны ёс зүйн хяналтын хорооны хурлын дэг

5.1. СЕЗХХ-ны хурлыг сар бүрийн гуравдугаар долоо хоногийн Баасан гарагт явуулна.

5.2. Шаардлагатай тохиолдолд ээлжит бус хурлыг дарга зарлан хуралдуулна.

5.3. СЕЗХХ-ны гишүүдийн 75 хувиас дээш ирцтэй тохиолдолд хурлыг хүчинтэйд тооцно.

5.4. СЕЗХХ-ны хурал нээлттэй болон цахим хэлбэрээр хуралдана.

5.5. Дарга хурлын эхэнд дэгийг танилцуулж батлуулсны дагуу удирдана.

5.6. Хуралд танилцуулга хийх, асуулт асууж, санал хэлэх зөвшөөрлийг дарга олгоно.

5.7. Хэлэлцэж буй асуудлын талаар гишүүдийн 75 хувиас дээш дэмжсэн тохиолдолд батлана.

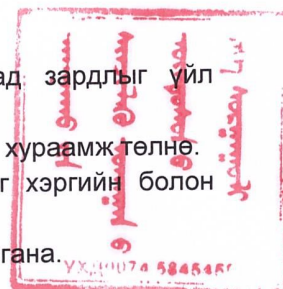
Зургаа. СЕЗХХ-ны санхүүжилт

6.1. СЕЗХХ-ны үйл ажиллагаа, бичиг хэргийн болон холбогдох бусад зардлыг үйл ажиллагааны хураамжаар зохицуулна.

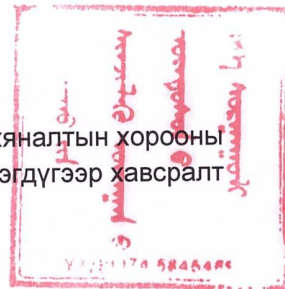
6.2. СЕЗХХ-ны хурлаар ёс зүйн асуудлаа шийдвэрлүүлэхэд 20000 төгрөгийн хураамж төлнө.

6.3. Хуралд оролцсон гишүүдэд олгох урамшуулал, шаардлагатай бичиг хэргийн болон холбогдох бусад зардлыг хураамжаас гаргана.

6.4. Хураамжийн зарцуулалтын тайланг нарийн бичгийн дарга жил тутам гаргана.

АШУУИС-ийн Судалгааны ёс зүйн хяналтын хорооны
үйл ажиллагааны журмын нэгдүгээр хавсралт

Судалгааны ёс зүйн зөвшөөрөл авахад бүрдүүлэх бичиг баримт.

1. Судлаачийн овог, нэр, хэлэлцүүлэх ажлын нэр, ямар нэгж, байгууллагаас оруулж байгааг тусгасан судалгаа хийх ёс зүйн зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл.
2. Судалгааны ажлын товчийг 200 үгэнд багтаасан танилцуулга.
3. Судалгааны ажлын батлагдсан арга, аргачлал.
4. Хэрэв хүнийг хамруулсан судалгаа бол таниулсан зөвшөөрлийн хуудас.
5. Судалгааны арга, аргачлалыг хэлэлцсэн тухай тэнхим, бүрэлдэхүүн сургууль, эрдмийн зөвлөлийн хурлын хурлын тэмдэглэл, шийдвэр.
6. Гадны байгууллагатай хамтарсан буюу санхүүжилт авч буй бол тухайн байгууллагын ёс зүйн хяналтын хорооны зөвшөөрлийн хуулбар, албан ёсны орчуулгын хамт. Үүнд хамтын ажиллагааны гэрээтэй гадаад улсын Их сургууль, байгууллагын ёс зүйн хяналтын хорооны албан бичиг мөн хамаарна.
7. Судалгаа хийх байгууллагын зөвшөөрөл бүхий албан бичиг.

АШУҮИС-ийн Судалгааны ёс зүйн хяналтын хорооны
үйл ажиллагааны журмын хоёрдугаар хавсралт

Судалгааны ёс зүйн дүгнэлт гаргахад бүрдүүлэх бичиг баримт.

1. Судлаачийн овог, нэр, хэлэлцүүлэх ажлын нэр, ямар нэгж, байгууллагаас оруулж байгааг тусгасан ёс зүйн дүгнэлт гаргахыг хүссэн өргөдөл.
2. Гүйцэтгэсэн ажлын талаар 200 үгэнд багтаасан судалгааны товч тайлан.
3. Судалгааны ёс зүйн асуудалтай холбоотой ямар асуудал хөндсөн, яаж шийдвэрлэсэн талаар товч танилцуулга.
4. Нэг сэдэвт бүтээлийн 1 хувийг зөвхөн дүгнэлт гаргах гишүүнд өгнө.
5. Судалгааны ажлын явц, эцсийн үр дүнг хэлэлцсэн тухай хурлын тэмдэглэл. Магистрант бол тэнхимийн хурлын тэмдэглэл, докторант бол бүрэлдэхүүн сургуулийн эрдмийн зөвлөлийн хурлын тэмдэглэл.
6. Судалгааны ёс зүйн зөвшөөрлийн хуулбар.
7. Судалгаанд хамрагдагсдын гарын үсэг бүхий таниулсан зөвшөөрлийн хуудас.
8. Судалгааг хийсэн байгууллагын судалгааны явцад ёс зүй зөрчөөгүйг баталгаажуулсан албан бичиг. Үүнд хамтын ажиллагааны гэрээтэй гадаад улсын Их сургууль, байгууллагын ёс зүйн хяналтын хорооны албан бичиг мөн хамаарна.
9. Ёс зүйн дүгнэлт гаргах шинжээч томилсон хуудас.